

Література

Кіплінг, Р. Ріккі-Тіккі-Таві та інші казки : [для читання дорослими дітям] / Редьярд Кіплінг ; [пер. з англ. Ольги Пилипенко ; худож. Михайло Курдюмов]. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. – 63 с. : іл.

Кіплінг, Р. Як написали найпершого листа. [Тафі і Тегумай] / [казка : для молодшого шкільного віку] / Ред'ярд Кіплінг ; [пер. з англ. В. Чернишенка ; іл. В. Штанка]. – [Тернопіль] : [Навчальна книга - Богдан], [2019]. – 25 с. : іл.

Кіплінг, Р. Кім : роман / Редьярд Кіплінг ; пер. з англ. Євгена Тарнавського. – Київ : Знання, [2018]. – 336 с.

Кіплінг, Р. Як і чому : казки : [для старшого дошкільного та молодшого шкільного віку] / Редьярд Кіплінг ; пер. з англ. Леоніда Солонька ; мал. Сергія Артюшенка. – Київ : Веселка, 2018. – 112 с. : іл.

Кіплінг, Р. Книга джунглів / Редьярд Кіплінг ; пер. з англ. Марії Головки. – Київ : Знання, [2017]. – 208 с. : портр.

Самара, І. Редьярд Кіплінг : той, хто знає про Мауглі все... / Ірина Самара // Дніпро. – 2016. – № 2. – С. 176-183 : іл.

Гамбург, Л. Дитинство п'яти письменників Англії / Леонід Гамбург ; пер. з рос. Н. Позняк. – [Київ] : Грані-Т, [2008]. – 110 с. : іл.

Кіплінг, Р. Просто казки : [збірка : пер. с англ.] = Just So Stories / Редьярд Кіплінг ; [ил. Р. Кіплінга]. – Москва : Радуга, 2008. – 335 с. : іл.

Кіплінг Редьярд. Мауглі : повість-казка / пер. з англ. С. В. Сулими ; худож. С. В. Овчаренко. – Харків : Прапор, 2004. – 127с. : іл.

Кіплінг, Р. Наулака ; Кім : романи / Редьярд Кіплінг ; [пер. с англ. Г. Моисеевой, М. Клягиной-Кондратьевой]. – Санкт-Петербург ; Прибой, 1993. Москва : – 416 с.

Кіплінг, Р. Свет погас : роман ; Отважные мореплаватели : приключенческая повесть ; рассказы : [пер. с англ.] / Редьярд Кіплінг. – Минск : Мастацкая літаратура, 1987. – 398 с.

Інформаційний буклет присвячено 155-річчю від дня народження Редьярда Кіплінга – одного з найславніших письменників Англії, який завдяки таланту, широкому діапазону творчості, самовідданій праці знайшов прихильників у різних країнах. Кіплінга вважають великим поетом та справжнім майстром оповідання. Оригінальні твори Р. Кіплінга люблять за те, що в них відкрито таємниці прекрасних людських стосунків, показано героїв, які за будь-яких обставин залишаються вірними високим моральним принципам і законам. Залізний Редьярд – так з повагою називали сучасники Кіплінга, адже письменник проголошував культ мужнього оптимізму, життєлюбного світоглядання.

Буклет підготувала Т. Гніда

Відділ довідково-бібліографічної та інформаційної роботи

Київ, вул. Тургенєвська, 83-85.

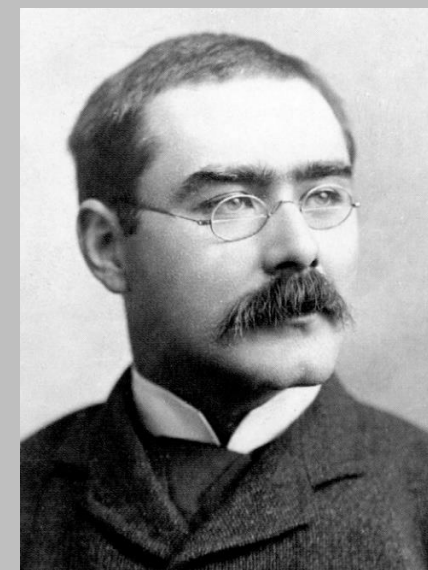
Тел. 486 01 46

© Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва

Публічна бібліотека
імені Лесі Українки
м. Києва

Відділ довідково-бібліографічної
та інформаційної роботи

**Співець мужності і сили
людського духу**

До 155-річчя від дня народження
Джозефа Редьярда Кіплінга

Київ, 2020

*Наразі ж воскресять на мить
Мене чийсь думки,
То прошу не мене судити,
А лиш мої книжки.*

Р. Кіплінг

Джозеф Редьярд Кіплінг народився 30 грудня 1865 року в британській колонії міста Бомбеї (Індія), куди виїхали його батьки – Джон Локвуд та Еліс Кіплінги – у пошуках кращого життя та постійного місця роботи. Батько працював директором школи прикладного мистецтва, а згодом став куратором Музею індійського мистецтва. Мати Редьярда була поетесою і друкувалась у місцевих журналах. Синови вони дали дещо незвичне ім'я Редьярд – від назви озера у графстві Стаффордшир, де свого часу вирішили поєднати ділі.

Більшу частину дитинства й отрочтва Редьярд провів поза стінами батьківського будинку. У шість років його з сестрою було відправлено до Англії на виховання в пансіон Лорна Лодж. Умови були нестерпними, замість обожнювання і ласки, яку отримували діти вдома від няньки-туземки, їх залякували й били. Мати, котра навідала дітей, побачила, що від нервових потрясінь хлопчик тимчасово втратив зір. Вона забрала дітей до Індії. Але незабаром Редьярд знову їде до Англії і з дванадцяти років навчається у приватному коледжі Вестворд-Го – закритому навчальному закладі для юнаків, яких готували до вступу в престижну військову академію. Дух школи багато в чому визначив погляди і життєві настанови Р. Кіплінга. Там сформувалися моральні ідеали юнака. Він утвердився на засадах мужнього стоїцизму, який пізніше знайде своє відображення в одному з найкращих віршів поета «Якщо» (1910).

У 1882 році 16-річний Редьярд повернувся в Індію і влаштувався в редакцію «Цивільної та військової газети» в Лахорі. Саме в ті часи проявилася його велика пристрасть до літератури, тоді ж Кіплінг написав і опублікував перші оповідання.

Школою письменництва для Кіплінга стала журналістика. Він стає репортером і журналістом в Індії. В якості кореспондента багато подорожував по США, Азії, Китаю, Японії та Англії. Із повсякденних вражень, спостережень, спілкування з людьми, із суєти життя народжувалися не лише репортажі, подорожні нотатки, нариси, а й вірші та оповідання. Так паралельно із журналістикою відбувалося становлення Кіплінга-письменника. Незабаром його твори почали регулярно друкуватися на сторінках індійських газет.

У 1888 р. побачила світ перша збірка оповідань молодого автора про життя в Індії – «Прості історії з гір». Невдовзі одна за одною вийшли наступні збірники прози: «Три солдати», «Рикша-привид», «Історія родини Гетсбая», «Чорне та біле», «Під Деодарами», «Ві-Віллі-Вінкі».

Одночасно з прозою Р. Кіплінг писав також вірші. Як поет, він починав з наслідувань провідних поетів-вікторіанців, згодом пародіював їх. Перші його поетичні збірки «Департаментські

пісеньки» (1886) та «Відлуння» були серйозною заявкою на нове слово в поезії.

Р. Кіплінга вважали справжнім майстром короткого оповідання. У 1890 р. вийшли дві нові збірки митця – «Місто Страшної ночі» та «Сватання Діни Шад», а через рік – великий том оповідань з кращими вибраними творами «Життя дає фору», в яких автор продовжував розробляти індійську тему.

У своїх оповіданнях письменник розкрив Індію зсередини, без прикрас, населив їх героями, котрі не мали досі прав громадянства в англійській літературі – тубільцями, які підкорюють простодушністю, довірливістю, душевною шляхетністю, відданістю («Повернення Імрея», «Дім Садху», «Гробниця його предків», «Ліспет»). Велику кількість оповідань присвячено і англійцям, яких доля закинула в Індію («Відкинутий», «Кінець шляху», «Зберігати як доказ»).

В Англії визнали й поетичний талант Р. Кіплінга. Славу народного поета йому принесла збірка «Балади з казарми» (1892). За стилем твори цієї книги близькі до англійських народних пісень і балад своєю насиченістю грубуватим гумором та просторіччям із соковитими образними словами. У віршах порушено тему поведження колоніальних солдатів, показано брутальний жорстокий світ солдатчини.

На початку 1890-х років письменник вирішив звернутися до нового для себе жанру – роману. «Світло згасло» (1890–1891) – перший роман Р. Кіплінга, в якому йдеться про драматичну долю молодого художника. Певною мірою це був автобіографічний твір. Наступним став пригодницький роман «Наулахка» (1891), написаний у співавторстві з молодим американським видавцем та письменником У. Балестером, з яким Р. Кіплінг познайомився в Лондоні, тісно співпрацював і товаришував. Після передчасної смерті друга Редьярд одружився з його сестрою Кароліною. Молоде подружжя виїхало до Америки й поселилося у штаті Вермонт, у м. Браттлборо. Побудувавши там будинок, письменник назвав його в пам'ять про свого друга «Наулахка». У цьому будинку народилися його діти – дві дочки та син.

У США Кіплінг був вже добре відомий, його вірші та оповідання публікувалися в американських журналах.

Перебуваючи в розквіті творчих сил, Р. Кіплінг багато й плідно працював, почав писати для дітей. Саме в Америці були створені та видані знамениті дві «Книги джунглів» (1894–1895), в основу яких покладено багатий індійський фольклор й авторську фантазію. Книги присвячено захопливій історії про хлопчика Мауглі, якого вигодувала вовчиця, та про його життя серед звірів. Письменник наділив тварин людськими рисами та езоповою мовою, розповів про те, як люди існують у світі джунглів. Крім оповідань про Мауглі, були й історії Білого Котика та маленького відважного мангуста Ріккі-Тіккі-Таві.

У Вермонті Р. Кіплінг написав і видав одну з найкращих поетичних збірок «Сім морів» (1896), а також морський роман «Відважні мореплавці» (1897), в якому йдеться про п'ятнадцятирічного хлопця, котрий, потрапивши в нове

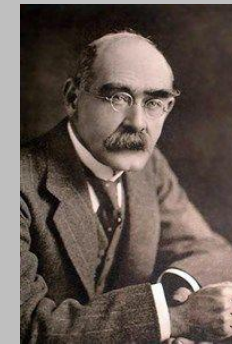
середовище моряків-рибалок, починає по-новому сприймати світ, змінює погляди на життя та моральні цінності.

У 1897 р. Кіплінг прийняв рішення повернутися до Англії і разом із сім'єю поселився у графстві Сассекс, звідки час від часу вирушав у подорожі.

У 1899 р. родину спіткав тяжкий удар: під час поїздки до США захворіла і померла від пневмонії старша дочка. Після цього письменник кілька місяців провів у Південній Африці, де відбувалася безславна для Великобританії англо-бурська війна.

На початку ХХ ст. Р. Кіплінг опублікував ще декілька творів, у тому числі один із найкращих своїх романів «Кім» (1901). Це чудова історія про дружбу, про пошук свого місця в житті, про становлення особистості головного героя роману – підлітка Кіма. Основною ідеєю твору є служіння великій справі. Письменник у захопливій за стилем та красою оповіді вдало поєднав усі теми твору. Цей роман до певної міри поклав початок жанру «шпигунського» детективу в англійській літературі, а з легкої руки його автора шпигунство почали іменувати «великою грою».

Після завершення війни, в 1902 р., Р. Кіплінг назавжди оселився у графстві Сассекс.

У 1907 р. письменник став першим із британців лауреатом Нобелівської премії в галузі літератури. Того ж року його було нагороджено університетами Парижа, Страсбурга, Афін, Торонто, а також удостоєно почесних ступенів Оксфордського, Кембриджського, Единбурзького та Даремського університетів.

Незважаючи на активну діяльність та появу цікавих книжок, популярність письменника поступово згасла. Причиною стала його політична позиція, адже в очах суспільства Р. Кіплінг перетворився на «барда імперіалізму». Підпорядкувавши свій талант великій ідеї імперії, він прирік себе померти разом з нею. Письменник писав у роки Першої світової війни, але його творів уже не читали.

З 1915 р., коли на фронті загинув син, Р. Кіплінг з дружиною багато часу приділялі роботі у Товаристві Червоного Хреста. Після війни письменник став членом комісії з військових поховань, багато подорожував. Його літературна діяльність тривала до початку 1930-х рр., але з меншою інтенсивністю.

До останнього періоду творчості належать такі книги Р. Кіплінга, як «Пак з пагорбів» (1906) та «Нагороди й феї» (1910), «Дія й протидія» (1909), «Різні люди» (1917), «Оповідання про сушу і море» (1923), «Дебет і кредит» (1926), «Дещо про себе» (1936) та ін.

Помер Редьярд Кіплінг від прориву виразки 18 січня 1936 року у Лондоні. Його поховали у Куточку поетів у Вестмінстерському абатстві, з почестями, покривши труну британським прапором.